

VIJESTI Dražen Šemović RANJIVE SKUPINE KORAK DALJE

Dr. Marica Topić - Dokica, heroina Domovinskog rata, ali i poslige njega

05.05.2021. 10:49:00

Put nas odvodi u Lipik, jednoj skromnoj, nježnoj, krhkoj, puno ljubavi, razumijevanja i vjere, ženi koju vole mnogi, a ponajviše hrvatski branitelji. Kad spomenemo Lipik i Dokicu, znamo da je riječ o dragovoljci Domovinskog rata, dr. Marici Topić. Uhatoc svemu što je prošlo u životu, prije rata, za vrijeme i poslige njega, neda se pokoriti ni bolesti (LUPUS), a o mirovini niti ne razmišlja. Bijela kuta i Toplice Lipik - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju, to je što ju drži, a za branitelje uvijek ima vremena, zato ju isti vole. O svemu pišta sama dr. Marice Topić:

U Lipik sam došla prvi puta 1989. godine kao pacijentica nakon kome (posljedica gubitka djeteta) na rehabilitaciju. Jako mi se svidio ovaj mali slavonski gradić, topnih ljudi širokog slavonskog srca, meni kao emotivki to je puno značilo!

Tad sam upoznala dr. Šreteru kao liječnika, kao čovjeka toplog srca i blagog osmijeha. U par razgovora na relaciji liječnika - pacijenti, kolegica - kolega, da mi je podstrijeh za dale, jer je bio prijatelj naših kućnih prijatelja obitelji dr. Sarca, smo i na taj način komunicirali. Odavao je dojam poštovanog, dobročudnog, veselog čovjeka komu u vjeru i obitelji bili najvažniji:

Vratila sam se u Mostar poprilično oporavljena polički i fizički, ali u mom Mostaru sve je vršilo plaćom moja izgubljenega sina, tujom, praznom... Ništa više nije bilo isto... Javljam se na natječaju u Modriču na mjesto liječnika u Domu zdravlja, ne razmislijajući da je to nepoznato. Ja još uvijek slaba, ali Bog je za mene imao druge planove (tad sam shvatila da ja koliko jaka bila ne upravljam svojim životom). Bila sam jako ljuta na Božu, jer mi je uzeo jedino moje, jedino što sam željela i sanjala, a kasnije sam pak uvidala, da je i to bilo za moje "dobre". Tri mjeseca sam radila i bila sretna u svom poslu i s ljudima oko mene... iako... tuga i bol nastanili su se trajno u mom srcu i znala sam da cu živjeti za druge...

Dolazak u Lipik kao liječnica

U trećem mjesecu 1990. godine dolazim u Lipik na poziv dr. Šarca da radim u ambulantni obiteljske medicine, jer je dr. Vladimir Šolar, dobar baki ambulanta, preuzeo ambulantu u hotelu Lipik.

Sada sam ja od pacijenice liječnice, postala liječnica u gradu koji mi je vratio govor, hod, "normalno" funkcioniranje. Dobila sam mogućnost da baci malo pomognem žiteljima i dam 100% sebe. Bilo je prelijepo raditi, biti dio te vesele i radne zajednice, uživati na bazenima, raditi u ambulantni, provoditi večeri u Kursalonu, uživati u kavici na Valdubanu, slušati pjev ptica na Omanovcu i djevice se veličanstvenom pogledu na Pakrac i Lipik. Uživali u prelijepoj zimskoj idili, koja je ovaj grad činila bajkovitim.

Odlazeci na misi i veličanstvenu ponočnu u crkvu svetog Franje Asiškog, koja je mene podsjećala na crkvu moga djetinjstva Srca Isusova kod mojih baka i djevoja u Potocima kod Mostara.

Razmislijala sam o specijalizaciji pedijatrica, ali me od toga odgovarala i moja doktorica. Ona koja je sa mnom od moje 16. godine zbog moje bolesti kojoj je u to vrijeme preživljavanje bilo 8 godina. A ja sam već tad preživjela duplo više zahvaljujući njenoj angažiranosti, znanju i ljubavi, a i mom inatu. Znjela sam punim plućima. Moja doktorica nije bila za to da postanem pedijatrica, jer bi svako bolesno dijete otvaralo nezajedničku ranu na mom srcu. Dakle... moram tražiti nešto manje bolno, i tu opet stupa dr. Šreter s prijedlogom da bolnica Lipik ima u planu raspisati natječaj za dječju rehabilitaciju. Super jer to je nuda za bolesnu dječaku i njihove roditelje. Običeši sam mu da cu biti strpljiva, jer sam vjerovala tom dobrođušnom čovjeku, a imali smo iste vjerske, političke, obiteljske poglede i uvjerenja.

Samostalnost Republike Hrvatske

All život piše drugačije scenarije... 30. 05. 1990. referendum o samostalnosti Republike Hrvatske. Kada odlukom ZA odjeljenje od Jugoslavije, u Lipiku i Pakracu naljutimo susjede pravoslavce...

Drugi scenarij presudan za mene kao liječnicu i ženu koja je odbrala ove gradove za život: 01. 03. 1991. nad dojurerasnijim kolegama policijske pravoslovne vjerospovijestu na kolege Hrvata, uz pomoć JNA... i ja je dan početkom Domovinskog rata u Republici Hrvatskoj. Na razgovore su došli Stjepan Đuređić i ispred Republike Hrvatske i Sjeverne Makedonije Predsjednik RDU-a, Željko Ražnatović "Arkan", nemirni suživot, nestigurnost... Uspostavljali su se novi ustroji, stječgov, nazivi, obilježja... Uspostava policijske postaje Pakrac sa zapovjednikom Stjepanom Kupšnjakom, kojem sam se javila kao dragovoljka da sam na dužnosti u Domu zdravlja Pakrac i da ga molim da nas zaštite od svake vojne akcije, jer mi smo humanitarni na usluzi svima... jer su dečki iz SJ Kukavice dežurali sa nama kao nevidljivi dobiti duhova, koji su nas štigli neprimenjivo. Suživo se ponovo uspostavljalo, barem sam ja tako mislila... Jer nikada neću zaboraviti Kravu Uskrs na Plitvicama i uobjektu mladog redarstvenika Jovića. To me je toliko rastružilo i natjutilo, da sam nakon tih stresova, postala okamenjena zbog tih surovih događanja u 20. stoljeću.

Tako je započeo moj ratni put liječnice dragovoljke Domovinskog rata u Republici Hrvatskoj, da budem na

strani nedužnih, pravednih, onih kojima su mir i suživot najvrjedniji. Dr. Šreter imao je veličanstveni skup mira, pozvao je na suživot u Pakracu i Lipiku, poštovanje jedinih i drugih, bez dijeljenja na pravoslavce i Hrvate... mir, mir, mir, bio je apel Prvog čovjeka Zapadne Slavonije... ja sam i tad bila dežurna u DZ Pakrac u zgradici do...

Život se vratio u "normalu", ali ptice su nekako bile iše, gradovi su nekako bili pustiji, ljudi tisi... Dolazio je neko ružno vrijeme barkada, eksplozivnih napada na kuće Hrvata, saniteti iz Nove Gradiške, nakon borbenih djelovanja na tom području, prema Medicinskom centru Pakrac, jer smo posjedovali helikopter, pa je bila brza evakuacija ranjenih u Zagreb.

Uhićenje dr. Šretera

A onda se sve odvijalo munjevitom brzinom. Otmica dr. Šretera u selu Kukunjevac, pored Lipika i njegova sudjelna koja nema kraja ni do danas (ne zna se ni gdje je, što se dogodilo, gdje je njegovo tijelo), da se dostojanstveno pokopa s svojim roditeljima u svom Pakracu...

Uhićen je dr. Šreter - tišinom je zvonio Lipikom i Pakracom... Nevjericu, milijun pitanja zašto? Zašto čovjeka mirovorce, humanisti, ravnatelje bolnice u Lipiku, zapovjednika Stožera zapadne Slavonije, koji se je davao 100% svima... Muh...

A onda tornjao 19.08.1991., prve granate u 05 sati ujutro padaju na uspavani Dječji dom, grad, bolnicu, crkvu i U Pakracu gmič još je... Saniramo prve ratne rane, do Solar edzaji u Medicinski centar Pakrac, a mi zbrinjavamo ranjene u Lipiku. Oko 12 sati u pratići pacijenta odlazim u Pakrac... Uhićenje dr. Solaru, pred nama svima okamenjenima, ulazak JNA u Medicinski centar Pakrac, tražeći hrvatske policajce i brigu o pravoslavnim ranjenicima, strah u očima svih nas, ali se pravimo mirni. U popodnevnim i večernjim satima borbe oko bolnice, tutjavaju, granate, snajperi i neizvjesnost... Oko ponosni dečki iz specijalne jedinice policije Lučko oslobađaju bolnicu i preuzimaju kontrolu...

Dodataj da puštanja Solara i Šretera, idem sa sanitetom na Gavriniću, ali uzalud, lažna dojava... Svakodnevna granatiranja, pučanja postaju svakodnevnička i više nista ne primjećujes, ne čuješ... Dolaze ranjenici, radimo, tješimo, držimo za ruke i u njihovom strahu i bolu... Ne izlazim iz Medicinskog centra, moj sav život događa se između zidova Centra, ne primjećujem ni dan ni noć. 08. 09. 1991. Maša Gospa u Medicinski centar dolaze dečki iz Bjelovara da pomognu i kreću prema Kusonjama, mladi, golobradi, puni adrenalina. Sa svojim zapovjednicima kreću na put bez povratka, upadaju u zasedu, bore se lavovski, ali iscrpljeni i sami bivaju opkoljeni, poubljani, masakrirani.

"Ideš sa nama za Vukovar?"

Ja na rubu snaga, što primjećuješ povjerenik obrane za Pakrac, pokonji Stjepan Šraca i ja se uz pratični ostali ušli u upravu prema Zagrebu, ugradili se obitelj. Mir samo je došao krajem listopada, ne čuješ... Dolaze ranjenici, radimo, tješimo, držimo za ruke i u njihovom strahu i bolu... Ne izlazim iz Medicinskog centra, moj sav život događa se između zidova Centra, ne primjećujem ni dan ni noć. 08. 09. 1991. Maša Gospa u Medicinski centar dolaze dečki iz Bjelovara da pomognu i kreću prema Kusonjama, mladi, golobradi, puni adrenalina. Sa svojim zapovjednicima kreću na put bez povratka, upadaju u zasedu, bore se lavovski, ali iscrpljeni i sami bivaju opkoljeni, poubljani, masakrirani.

Pripremamo se 5. krovom za Vukovar, koji je brojao nekoliko vozila Opel Will iz Vukovara, kamiona i Šlepera koji su bili natovreni naoružanjem iz Dubroka Jarka, hanom, sanitetskim materijalom i potrepštima. A posebno hrabrim ljudima u konvoju. Ja sam bila malena kap koja se je strašno bojala tog puta u neizvjesnosti... Put po mramu, stazama kao iz horor u grad Apokalipse kako je tada Izgledao Vukovar. Grad ruševina, mramak, pucnjave, straha, mrlisa baruta, krv, smrti... Ali grad hrabrih i nepokolebiljivih ljudi braniteljica i branitelja...

Ja kao doktorica opće medicine nisam puno mogla napraviti u bolnici gdje su kirurzi i anestezioholazi bili kao suno zlato, ali sam obavljala sve što se je reklo da mogu i smijem. Bez lijekova lupu svršte svoje pipke, bol postaje stalna, otekljine zglobova, zlimica. Ali tko sam ja da se želim, a i sram me... Dan prolaze poput munje, na radiju čujem da je veliki napad na Pakrac, da se evakuiraju psihiatrica u Pakracu, bolnica... Borbe u meni mijesaju se strahom što Cu i da li će se imati gdje vratiti. Dr. Husar razbijaju sve moje strahove rečenicom "Idemo u evakuaciju ranjenika prema Zagrebu"... Idem kući, ako još postoji...

Ur učinkovitosti, granatiranja stižu u Čakovac, gdje se ranjenici smještaju u toplo, mirno i zdravstveno dobro opremljenu bolnicu. Mi nastavljamo prema Zagrebu, a ja prema Pakracu. U Pakrac nisam mogla nego u Obrijež, mjesto najlijepe prvoj crti, Pakrac i Lipik u okruženju. Ostavim prvi ratni stacionar u OS Obrijež za pomoć ranjenima sa prve crte... Borbe u Pakracu, briga za ranjenike, mještane činili su moju svakodnevnicu. 06.10.1991. Krava nedjelja pogiljala zapovjednika obrane Pakraca Stjepana Šraca. Sa svojim dečkinama upadaju u zasedu u Batnijanima, nikto nije mogao do njih, stizu ranjeni i pukovnik Andrić nas evakuira do Poljane gdje saznamjeri da pogibijevi svih na cesti Batnijan - Pakrac!

Muka, stres, tuga, što i kako dalje. A najteži zadatak priopćiti dr. Jasni Vidoviću da joj je poginuo partner, ali to je bila moja dužnost. Uz tugu, zagrijala i bez riječi sve je rečeno...

Imala sam pistoli koji mi je, nakon osvajanja vojarne u Doljanima donio Stipa, uz rečenice koje su mi slijeđile krv u Žilama... "Da ti je za samouborano ako dečki nisu da te štite. Ako ga moraš upotrijebiti za ne daj Bože da znaš u sanžeru je 8 metaka. U slučaju da moraš djelovati, živa ni slučajno u ruke neprijatelja, posljednji metak je tvój!" Hvala Bogu da to nisam morala provesti.

Grozna vijest - Lipik okupiran

13. 10. 1991. Poljana, dolazim u mjesnu ambulantu po zapovjedi povjerenika Vlade za općinu Pakrac Vladimira Delaka. Poljana je te dan bila granatirana i ljudi su bili uzemljeni i u strahu. Izlazeci iz Saniteta nekletni na Tomislava Plesu, koji trazi doktore. Šreter vidjeviš poznato lice slijedim ga do dvorišta Društvenog doma, gdje dr. Golem GSSRH sanira i trijažira ranjene. U to vrijeme pale je i Bjelovar, pa je ranjenika bilo puno. Predstavim se i zajedno rješavamo trijažu ranjenih iz pručnog sastava MUP-a RH pod zapovjedništvom Tomislava Merčepa.

Na preporuku povjerenika za općinu Pakrac, dobivam novu dužnost pomoćnika povjerenika za zdravstvo i socijalnu skrb Općine Pakrac. Odlažim u Kutinu da organiziram zdravstvo i zbrinjavanja izbjeglica i programnih sa prostora Lipika i Pakraca. Organiziram preko HRTV javni poziv svim djelatnicima sa područja Pakraca i Lipika da se jave na radnju obavezu u Kutinu, gdje bivaju raspoređeni na klinike i bolnice diljem RH. Ujedinjenim stručne službe obje bolnice na jednom mjestu, sve funkcionira dobro. Dobivamo donacije koje se raspoređuju na ratisti, obilazim ranjenike po klinikama opskrbljujući ih potrepštima, ali i obrabrujući ih jer nisu sami... Obilazim bojnice, opskrbljujući ih sanitetskim materijalom i svim potrebnim u tim uvjetima.

Grozna vijest - Lipik je okupiran, jeza, tuga, strah... Ranjeni i mrtvi, javljanja obiteljima tužne vijesti... A onda stiže radost - sveti Nikola je donio radost i oslobođenje Lipika 06. 12. 1991. godine. Radost vožnja sa Đemom Palom kroz Kukunjevac u oslobođeni Lipiku, nekad aristokratski građevni stih, sada ranjen, uništen, devastiran vila rane uništenja. Ali radost na licima branitelja širila je svjetlo u mramku... Zagrijali, suze radosti zbog susreta sa dragim ljudima, radost zbog života, ali i tuga zbog gubitka svih koji Izgubile život za našu slobodu...

U ruševinama domova i duša

Uspostavlja se linija obrane... Ja se vraćam svojim dužnostima, ali pun sreće jer je Lipik opet naš... Božić, ponosna, Nova godina sve to protječe kao u sru. Obilazim bojnice da vidim što sve treba. Spoznavši da je doktor u PP Pakrac u lipu snaga, a postao je i otac, dajem ostavku na funkciju pomoćnika povjerenika za zdravstvo općine Pakrac i odlažim u Pakrac kao lječenac. U Pakracu je tada Babu (Nai Brulic), zamjenjivo Vlado Ljubica zvanu Baja i zapovjednik Sj pokonji Tihomir Trnski-Bar, te ako se dobro sjećam, Mirko Kirin pod čijim zapovjedanjem je oslobođeno Kusonje. Bućje i konačno osigurana zona oko Pakraca. Raznjena zatočenika iz logora Bućje. Priblihat je bio na Gavriniću, a zatim je organiziran doček u PP Pakrac, gdje su pregledani, nahranjeni i prevezeni u Kutinu na susret sa obiteljima... U slječnju su nas u PP u podrumu robe kuće Budućnost posjetili general Antun Tus, ispred Vlade RH gospodin Gregurić, dr. Golem stariji sa veleposlanicom i doktor bez granica iz Južnoafričke Republike... Koliko je bilo zanimljivo i važno bojiste, govori da su Pakrac prije tog posjetila i Vladimir Šeks i Luka Bebić. U jednom mjesecu, dva dolaska iz Zagreba, Kretnulo je i priznanje Republike Hrvatske kao samostalne i suverene države.

Vraća se život u Lipik i Pakrac. Ponovni susret sa mojim dragim i izmučenim zarobljeništvo logora Bućja. Radost u srcu jer je tu, živ su nama, a tuga zbog nepoznate sudbine dr. Šretera.

Obnova Dječjeg Domu u Lipiku vratila je radost mom srcu, jer ja sam izgubila sina, a oni Dom. Zahvaljujući puk. Cook-u zapovjedniku britanskih kontingent Uniprofor-a za RH i 15. 12. 1993. najveća lipička obitelj se vratala kući.

Bili smo na svom, u ruševinama domova i duša. I počela sam biti potpora braniteljima i njihovim obiteljima, biti potpora i radići s oboljenjima od PTSP-a. Radila sam i edukirala se, pololožila specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije za bolnicu Lipiku. Prolazila sam kalvariju u osobnom životu. Lupus opet, uzima danak, ostajem bez kose, zbog jakih terapija. Dobijam život u zamjenu za kosu, ne dam se i dajem ne mirujem. Na prvim izborima pobijedim i postjem prva predsjednica Županijske skupštine Požeško-slavonske županije proklamacijom. Bolnica i terapije smjenjuju se poput dana i noći. Radim u bolnici, predajem u Srednjoj školi u Pakracu, radim s braniteljima oboljelima i lječenima od PTSP-a.

2006. godine postjem ravnateljica SB Toplica Lipik, kada me kod smjene vlasti maknu sa funkcije.

Zbog načina smjene i svog akumuliranog stresa završim u bolnici skoro šest mjeseci, opet se popul feniks dignem sa još širim krilima za let. Predjem u srednjoj školi Pakrac smjer fizioterapeuta, radim u UHBPPTSP-a Pakrac Lipik kao predsjednica stručnog tima, a danas i kao predsjednica udruge, nastojeći ih lječiti jubaviju, razumijevanje i potporu. Jedno vrijeme sam bila aktivna i na Forumu branitelja kao suočiovi u radu s braniteljima i u rješavanju zdravstvenih, pravnih, stambenih i svih drugih problema.

Uz sve to vidam i svoje rane u kruzgu svoje obitelji kada je bila potpora i Jubavivi ne bili lobjala. Uvijek su uz mene i kad sam padaća i kad sam letjela, bili su moja snaga, moj potrebita... Pa bi to bila moja poruka oboljenju od PTSP-a i SLE: Ne dopustite nikomu i ničemu da vam oduze nuđu u život, pa ni samima sebi. Borite se i živite život punim plićima u suradnji sa svojim lječnicima, obitelji, prijateljima i samim sobom. Jer život je vrijeđan bez obzira na prepreke, shvatite ih kao Izazov, avanturu...

Hvala Dokice na ugodenom razgovoru, prisjećajući svih ovih događaja, želimo da Vas bolest ne suspreže u dalnjem radu i Bog Vam blagoslovio.

Izvor: Portal dnevnih novosti

Izvorni autor: Dražen Šemovčan Šekić/Foto:facebook Marica Topić

Autor:

Dražen Šemovčan

Dragovoljac DR, HRV1, predsjednik UHB RH-a